

SF

erikas

Damien Broderick

K-MAŠINOS

472

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knjgute.lt

Damien Broderick

K-MAŠINOS

Mokslinės fantastikos romanas

Australas studentas Augustas Zebekas, gyvenantis itin panašioje į mūsų Žemėje, netikėtai suvokia patekęs milžiniškon daugiavisatėn, kurioje jis, jo giminaičiai, jo mylimoji Lunė, tėra kažkokie žaidėjai, besibastantys iš vieno pasaulio į kitą. Paaiškėja, kad Augustas ir jo giminaičiai yra nežinia kieno transformuoti žmonės, kurių tikslas kovoti su žudikiškomis K-mašinomis.

Tačiau ateitis nenuspėjama, nes Zebekas jau pradeda įtarti, jog net jo mylimoji Lunė tik apsimeta esanti ta, kuo atrodo...

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
472 tomas. Serija įkurta 1990m.

Damien Broderick - K-MACHINES

Copyright © by Damien Broderick, 2005

Cover art copyright © by Richard Hescox, 2004

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2010

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2013

Kaip atrodo Kančia, man patinka, Nes žinau - ji yra tikra.

Emilė Dickinson

Man nepatinka Nyčė, nes jis mėgsta mąstyti apie skausmą, nes jis per daug išaukština pareigą, nes didžiausią susižavėjimą jam kelia užkariautojai, kuriems šlovę pelno gebėjimas naikinti žmones.

Bertranas Raselas "Vakarų filosofijos istorija"

Kai visata su savimi žaidžia slėpynių, ji siekia laimėti.

Stiuartas Lafordžas

Jausmas toks, lyg stebėtum šokį arba klausytumeis muzikos. Svarbu ne turinys, o forma.

Robertas B. Parkeris, "Judas ožys"

Nėra pabaigos. Nėra pradžios. Tėra aistra gyvenimui.

Frederikas Felinis

Augustas

-1-

- Vardas, pavardė, gimimo data.

- Augustas... - išsižiojau.

- Iš pradžių vardas. - Storulė tarnautoja buvo irzli ir karingai nusiteikusi. Prie šito langelio, ant prakaituotos plastikinės kėdutės, ji išsėdėjo kiaurą vasaros rytą, kokiame nors ankštame kambarėlyje, užkimštame plaušinėmis šluotomis bei dulkėtomis spintelėmis su pagelsvėjusiais registrais, kurių niekas netikrindavo, nes visi įrašai glūdėjo duomenų bazėse, sukramtė saldžius, į darbą atsineštus priešpiečius, ir dabar jos kraujyje grėsmingai nukrito cukraus kiekis.

- Aš esu Augustas, - kantriai pakartojau. - Gimiau...

- Čia vardas ar pavardė? Netempk laiko. Aš neturiu visos dienos.

Tiesą sakant, ji turėjo. Kuo dar galėtų užsiimti, jei ne barškinti klaviatūra ir į kompiuterį įvesti informaciją, kurią jau pateikiau savo dokumentuose? Iš manęs prigriebtus lapus pašnekovė, žinoma, nustūmė į šalį ir į juos nė

nedirstelėjo. Man knietėjo pratęsti žaidimą, šiaip, dėl smagumo, bet, nežymiai pakreipęs galvą, užnugaryje išvydau vingiuotą dirglių, nuobodžiaujančių studentų eilę. Pats joje slinkau maždaug pusvalandį ir per tiek laiko spėjau panašiai apniukti, maža to, rytą porą valandų bendravau su policija, siekiančia išsiaiškinti, kur prapuolė tetulė Tensė ir kaip konkrečiai žuvo ponis Seidė Ebot, praradusi gyvybę, kai Nortkote keistai atsitiktinai sugriuvo mūsų namas. Pareigūnams rūpėjo sužinoti, kur apsi stojau ir koks mano telefono numeris, to paties klausė ir draudimo ekspertas, bet vargu ar galėjau jiems atsakyti, kad miegu kitoje vietoje, kurioje savo paslaugų neteikė jokios ryšio priemonių kompanijos. Pajutau, jog tuojau neteksiu kantrybės.

- Atidžiai manęs klausykitės, - tariau. - Aš esu Augustas Zebekas. Gimiau...

- Sebakas?

- Ne. Z-e-b-e-k-a-s. Tai estiška pavardė.

- Vaiki, man nusišvilpt, nei jeigu esi kilęs iš Mėnulio. G.D.?

- Mano gimimo data, - atsiliepiu automatiškai, kaip kiekvienas eilinis žmogus, - yra rugpjūčio... - nutilau ir sumišęs papurčiau galvą.

Ką? *Minutėlę*. Apverčiau pernykštę laminuotą studento kortelę. Anuomet nežinojau esąs žaidėjas, dalyvaujantis Pasaulių Varžybose. Virš savo pavardės, dėl įvairumo bent sykį užrašytos teisingai, pamačiau nuotrauką, kurioje šiek tiek raukiausi, žiūrėdamas į skaitmeninio fotoaparato objektyvą. Antrame plane puikavosi data, reljefiškai įspausta į apsauginę hologramą. Vasario 12-oji. Ką? Į atsiminimus sklandžiai kaip visada - taip jau nutinka, kai pasikeičia taisyklės, - įsiliejo faktas apie gimtadienį. Švęsdavau jį karštą pietinio pusrutulio vasarą, taškydavausi plastikiniame baseine, skardžiai kvatodavau, o tetulė Tensė sėdėdavo verandos pavėsyje ir protarpiais paglebėdavo Dugalda O'Brajeną, auksinį labradorą, kuriame...

Kuriame slypėjo mano tėvas Dreimenas, bet absurdiška, neįmanoma tiesa, atskleista prieš kelias savaites, nesujaukė prisiminimų, kad ir kokia pribloškianti atrodė. Įsikišau kortelę į kišenę - nūnai mane suglumino kita neįtikėtina mintis. Jau ruošiausi sakyti, esą gimiau rugpjūtį, tačiau ligi šiol jis neegzistavo jokiame kalendoriuje. Argi ne juokinga? Juk niekas mėnesio nevadintų, tarkim, "Styvu" arba "Briusu". Metai visuomet turėjo vienuolika mėnesių. Pa-

klauskite bet ko. Dabar jų padaugėjo iki dvylikos. Po galais, *į metus įspraustas visiškai naujas mēnuo*. Pramintas mano vardu.¹ Pakračiau galvą, mėgindamas užgniaužti šypsena. Į sąmonės paviršių nelauktai išniro dar pora faktų. 1809-aisiais vasario 12-ąją vietiniame Žemės variante gimė Čarlzas Darvinas, kaip ir Abromas Linkolnas, į pasaulį atėjęs už kelių tūkstančių kilometrų, Kentukio valstijoje.

Šita tema kažką minėjo Lunė. Tik aš nesuvočiau pastabos reikšmės. O kas būtų gebėjęs ją perprasti? Replika skambėjo beprotiškai. Taip simetriškiau, tvirtino Lunė. Reikės pakoreguoti Zebekų šeimos eiles, jau nekalbant... apie ką, apie metų laikus? O gal kalendorių? Ir tarstelėjo dar porą žodelių. Velniškai gąsdinančių, kaip tikino mano sąmonė, kuriai magėjo nuo jų pasislėpti. Šešios gražuolės merginos... bet aš teturėjau penkias seseris. Tučtuojau išvijau nelemtą mintį iš smegeninės, užtrenkiau įsivaizduojamas duris, neleisdamas jai įkišti kojos pro tarpdurį. Visa tai apmaščiau per vieną ilgą, užsitęsusią akimirką, kol tarnautoja kojos pirštu nekantriai stukseno į grindis.

---

¹ August (angl.) rugpjūtis.

Ką gi, šiaurės ir pietų pusrutuliuose rudens bei pavasario lygiadieniai susikeitę vietomis, tai yra Australijoje metų laikai esti priešingi negu aukščiau pusiaujo linijos, ir čionykštis vasaris prilygo naujam astrologiniam rugpjūčiui, todėl galima sakyti, kad aš buvau tipiškas Vandenis ir...

- *Gimimo. Data.*

- Vasario dvyliktoji, - atsakiau ir mėnesį su diena papildžiau vėlyvo dvidešimto amžiaus metais, užfiksuotais studento kortelėje. Bet kas žino, ar tie skaičiai išvis ką nors reiškė, kas žino, ar jie susiję su tikruoju mano gimtadieniu? Galbūt man tiktai dvidešimt su trupučiu - bent taip atrodžiau ir jaučiausi, - o gal pusė milijono. Nenustebčiau sužinojęs, jog gimiau prieš pusę trilijono metų, kai šaltos tarpžvaigždinės dujos dar nebuvo susitelkusios ir virtusios vietinės sistemos šviesuliu, gerokai anksčiau, nei kosminės šiukšlės sulipo į Žemės planetą, kurioje dienos ėmė slinkti pagal Saulės bei žvaigždžių laiką. Dešiniąją, pirštine slypinčią mano plaštaką nukratė virpulys; palingavęs galva luktelėjau, kol sulėtės spurdančios širdies plakimas.

Jos akyse, nukreiptose į viršutinį mano dokumentų lapą, atsispindėjo pasipiktinimas.

- Čia parašyta, kad baigėi tris medicinos mokslų kursus ir dabar nori pakeisti pagrindinį specializacijos dalyką.

- Teisingai.

- Po galais, iki mediko bakalauro tau beliko vienas semestras. Tiktai šeši mėnesiai. Kas atsitiko šiandieniniam jaunimėliui?

- Man trūksta kantrybės ir žmogiško gerumo, kad tapčiau tarnautoju, jau nešnekant apie mediką.

Storulė prisimerkė. Turbūt pajuto užuominą į ironiją ar net sarkazmą. Aš savo ruožtu apdovanojau ją nerūpestingu žvilgsniu. Moteris krestelėjo galva, pabarbeno per klaviatūrą ir įsižiūrėjo į plokščiaekranį monitorių.

- Į filosofijos kursus, kurie čia pažymėti, nauji studentai nepriimami. Tau teks grįžti į katedrą ir pasirinkti naują grafiką. Kitas.

Nepajudėjau iš vietos.

- Doktoras Blekfordas įtraukė mane į savo studijų programą. Semestrą įveiksiu pagreitin-tai. Jo parašą rasite antroje anketos dalyje.

- Filosofija! Ką gi tu dirbsi pabaigęs... tiek to, viskas gerai. - Ji pakeverzojo inicialus, numygo dar porą klavišų, antspaudu paženklino blanką ir jį atidavė man. - Keliuk į 102-ąjį kabinetą,

kur gausi porą nuotraukų. Tau, ponaiti *Zebe-kai*, padarys studento kortelę. Tik vėliau, kai turėsi vartyti mėšainius ir stebėti jaunos gydytojus, visureigiais važiuojančius pro šalį, negrįžk čia aimanuodamas. *Kitas*.

Čiupau anketas ir linktelėjau, netikėtai jai pajutęs savotišką pagarbą. Galbūt apkūniajai tarnautojai *rūpėjo* laikini, beveidžiai, nuolat besikeičiantys globotiniai. Gal ji pati svajojo studijuoti mediciną, tačiau susikirto per egzaminus, gavo per mažai balų atlikusi sudėtingus testus, kuriuos, regis, paruošė moksliau-autistai. Vargšėlė. Na, tokių žmonių egzistavo trilijonai, ir jie kankinosi prastuose darbuose, bambėjo įsitaisë už dėmėtų registratūros langelių, liguistai graužėsi išsisklaidę po milijardą, veikia po aibę pasaulių, nors visi iš esmės buvo ne ką reikšmingesni už dekoracijas, sustatytas didžiojoje Varžybu scenoje.

Kad ir kas būtų tos Varžybos.

Kabinetas Nr. 102 ir išsvargęs fotografas galėjo palaukti. Nusprendęs paieškoti Lunės, išėjau laukan, kur plieskė vasaros saulė.

Ji rėmėsi į medį, stūksantį kieme; tobulai rusvą mylimosios gymį margino tūkstančio

lapų šešėliai. Lunė atrodė visiškai atsipalaidavusi, rankas laikė nuleistas, pirštus atsainiai sunėrė priešais save. Greta stovėjo dar viena moteris, perpus išnirusi į saulėkaitą, prisimerkusi, idant į akis nespigintų ryški šviesa, kažką energingai ir primygtinai dėstanti. Aš nuliukšėjau per veją jausdamas, kaip mano akis varsto atspindžiai, kuriais žioravo Edvardo Kelio teisės bibliotekos langai.

- O, kylanti žvaigždė. - Iš pažiūros, moteris buvo kokių trisdešimt penkerių metų, subrendusi, tačiau patraukli, apsirengusi taip, lyg ruoštųsi dieną praleisti kontoroje, greičiausiai už masyvaus, blizgančio direktoriaus stalo.

Lunė nerūpestingai grakščiai pakėlė dešiniąją ranką, suėmė mano kairiąją, puikiai žinodama, kaip jautriai reaguuju, tiksliau, ligi šiol jaučiu nerimą dėl savo pirštinėtos dešinėsios. Spustelėjau jos pirštus.

- Man dar reikės pasikapstyti po biurokratinį mėšlą ir sukarti ne vieną mylią, kol galėsiu atsipūsti, - pratariau ir kreipiausi į nepažįstamąją: - Labas, aš - Augustas Zebekas.

- Augustai, čia Morgetė, Smito Duktė, vyresnioji globėja iš Visumos. Mano bosė, galima sakyti. Arba įmotė.

- Kaip sekasi? - kai atkišau pirštinėtą delną, Morgetė tvirtai jį paspaudė ir bemat atitraukė ranką. Gal žinojo, kokie mano pajėgumai. - Žodžiu, esi kažkas panašaus į vienuolino viršininkę.

- Mes nė iš tolo neprimename celibato įžadus davusių vienuolių, - pašaipiai priekaištingai tarstelėjo Lunė. - Juk pats labai gerai žinai. - Ji kerinčiai man nusišypsojo. - Morgetė įkūrė Višumą.

- Ne visai, - paprieštaravo žaidėja. - Tai padarė jaunojo tavo draugo sesuo, vyresnioji globėja Septima. Labai seniai, kur kas anksčiau, nei atsiradai tu, vaike. Kaip manot, ar mes galėtume pasitraukti iš prakeiktos saulėkaitos?

Septima? Ne jau senasis nuožmusis karys Septimas, pragaro, Gehenos slėnio ar kokios kitos skausmu ir siaubu persunktos bjaurasties vartų sergėtojas, turėjo dvyneę seserį? Dar viena klaikios, išvešėjusios mano šeimos narė? Vos prieš mėnesį neabejojau esąs vienturtis, našlaitis, bet pastaruoju metu įgijau beveik tuziną artimųjų, jau neminint grįžusių abiejų tėvų, kurie vėl pražuvo. Kas toji Septima? Dar viena sesutė iš triukšmingo giminaičių būrio? Na, kuo jų daugiau, tuo linksmiau. Kuriam lai-

kui išmečiau tuos klausimus iš galvos.

- Studentų sąjungos pastate atrastume kavinę, - pasakiau. - Ten parduoda gan skanią kavą su pienu, jei būtent ja mėgstate nuodytis. Ir šaltą arbatą, kuria turbūt labiau pritiktų vaišintis tokiame karštyje.

- Drąsiau, Makdufai, - paragino Lunė. - Pirmyn.

- Tu neblogai jį apmokei, - tarė jai Morgetė. - Man patinka, kai naujas žaidėjas elgiasi dėmesingai. - Vyresnioji globėja žingsniavo šalia mūsų, ir aš pamačiau, jog moteris raukosi. - Bet privalau tave perspėti, Lune, dėl neprideramai artimų santykių, - pridūrė. - Judu aki-vaizdžiai sieja intymūs ryšiai, kuriems aš, su-prantama, nepritariu, nors tai, aišku, yra tik jūsų reikalas.

Išsižiojau ir vėl užsičiaupiau. Kaip visada, žinojau per mažai, kad galėčiau nuovokiai atsikirsti. Vyresnioji globėja Morgetė mane ėmė nervinti, bet parodydamas savo susierzinimą nepeščiau jokios naudos.

Lunė gan atžariai drėbė:

- Nekišk nosies, kur nereikia, madam. - Sekundę patylėjo ir pridūrė: - Su visa derama pagarba, ir taip toliau, ir panašiai.

Nuslopinau šypsenėlę, kuri baudėsi iškreipti mano lūpas, ir suspaudžiau Lunės ranką. Morgetė griežtai pašnairavo į globotinę, dirstelėjo į mane ir pratrūko kvatoti.

- Tiek to, neklaužada. Jei neklystu, šis vaikas jau paaukštintas, ir juo rūpinosi ne kas kitas, o pats įkūrėjas?

- Madam Morgete, aš nesu vaikas. Veikiau pašalietis daugybėje keistų pasaulių ir, ko gero, ne vieną šimtmetį jaunesnis už... - pats maloniai ją nužvelgiau. - O gal elgiuosi nedovantotinai storžieviškai, minėdamas tavo amžių? Sakyčiau, puikiai išsilaikei.

Pastūmiau sunkias stiklines duris, vedančias į sąjungos pastatą. Palei mus verpetais nuvilnijo šaltas kondicionuoto oro gūsis. Keliems spuogutiems, žadą praradusiems studentams susipainiojo kojos. Lunė jiems nusišypsojo, bet draugiškai, kaip sesuo, tuomet įkandin manęs nusekė į ankštą patalpą, užgrūstą plastikiniais stalais ir plieninėmis bei plastmasinėmis kėdutėmis, nuo kurių trenkė trečiarūšės kavos kvapas. Paskui mus žengiantis jaunuolis rankose neišlaikė krūvos knygų, ir jos nukrito ant grindų. Štai kaip turėtų jaustis žmonės, vaikštinėjantys kino žvaigždės arba pribloškiamai žavaus madų modelio draugijoje....

